

Wat kost een student?

Colofon

6e druk,
September 2015

Een uitgave van:

Cebud, Centrum voor budgetadvies en -onderzoek, verbonden aan Thomas More

Fotografie: Frank Driesen, Walter Machielsen en Katinka Vermeylen

Taaladvies: Veronica Van Es

Veel dank aan de Vlhora werkgroep studentenvoorzieningen voor de constructieve feedback bij het tot stand komen van deze brochure.

Alle rechten voorbehouden aan Cebud. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van druk, fotokopie of op enig andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Cebud.

INHOUD

Inleiding	5
1. Strikte studiekosten	6
1.1 Studiegeld	6
1.2 Cursussen en andere leermiddelen	7
1.3 Computer of laptop	7
1.4 Overige strikte studiekosten	9
2. Ruime studiekosten	10
2.1 Vervoer van en naar school	10
2.2 Huisvesting	12
2.3 Overige ruime studiekosten	14
3. Leefkosten	15
3.1 Voeding	15
3.2 Kleding	16
3.3 Gezondheid en persoonlijke verzorging	16
3.4 Wonen	17
3.5 Ontspanning en onderhouden relaties	18
3.6 Mobiliteit	19
4. Overzicht totale kosten per jaar	20
5. Persoonlijke kostentabel	22
6. Literatuuropgave	24
7. Links	24

INLEIDING

Binnenkort ga je verder studeren of misschien ben je al begonnen met je studies. De overstap van het secundair naar het hoger onderwijs is niet evident en je moet veel keuzes maken. Voor welke opleiding kies je? Aan welke hogeschool of universiteit ga je deze opleiding volgen? Kies je voor een kot of ga je pendelen? Jij en je ouders hebben dus heel wat om over na te denken. Eén factor die vaak meespeelt bij het nemen van deze beslissingen is het kostenplaatje. Met welke kosten moet je allemaal rekening houden en welke bedragen mag je verwachten?

In deze brochure krijgen jij en je ouders een overzicht van de kosten die je minimaal moet maken om verder te studeren. We vermelden zowel de eenheidskosten als de terugkerende jaarlijkse en maandelijksse kosten. Van de kosten die slechts eenmalig worden gemaakt geven we zowel de aankoopprijs als de prijs per jaar of maand. Die berekenen we door de aankoopprijs te delen door het aantal maanden waarop het product kan worden afgeschreven. Alle kosten zijn uitgedrukt in prijzen van 2015.

Als we spreken over de kosten van studenten in het hoger onderwijs, dan maken we een onderscheid tussen strikte studiekosten, ruime studiekosten en leefkosten. Strikte studiekosten, bv. voor het aankopen van cursussen, moeten alle studenten in ieder geval maken. Ruime studiekosten maken verder studeren vaak mogelijk en hangen samen met het vervoer van en naar de campus, het huren van een kot enz. Leefkosten ten slotte hangen niet onmiddellijk samen met de studies, maar eerder met het levensonderhoud van een jong volwassene.

Voor het opmaken van deze brochure vertrokken we van de situatie waarbij een student nog ten laste is van zijn ouders. Zelfstandige studenten hebben vaak extra kosten. Deze worden hier niet behandeld.

1. STRIKTE STUDIEKOSTEN

De strikte studiekosten zijn de kosten die je moet maken in functie van de opleiding die je gaat volgen. Het gaat hier om het studiegeld dat je jaarlijks betaalt bij je inschrijving als student en de kosten voor cursussen. Ook de kosten van studiereizen, stage en eindwerk worden hierin opgenomen.

1.1 Studiegeld

Het bedrag dat hogescholen en universiteiten maximaal per jaar mogen vragen aan studiegeld wordt wettelijk bepaald. Deze bedragen worden ieder jaar aangepast en staan vermeld op de websites van alle hogescholen en universiteiten. Het studiegeld is afhankelijk van het aantal ingeschreven studiepunten, het al dan niet recht hebben op een studietoelage van de Vlaamse overheid en van het soort contract (diploma-, credit- of examencontract).

Hieronder vermelden we het studiegeld dat een voltijds studerende student in 2015-2016 betaalt voor een diplomacontract en een inschrijving die 60 studiepunten bevat. We maken hierbij een onderscheid tussen studenten die recht of bijna recht hebben op een studietoelage van de Vlaamse overheid en studenten die hierop geen recht hebben¹.

TABEL 1: MAXIMUM STUDIEGELD VOOR HET ACADEMIEJAAR 2015-2016

	HOGESCHOOL	UNIVERSITEIT
Beurstariefstudent	€ 105	€ 105
Bijna-beurstariefstudent	€ 470	€ 470
Niet-beurstariefstudent	€ 890	€ 890

¹ Voor meer informatie, zie:
<http://onderwijs.vlaanderen.be/node/1691>

Via volgende link <http://onderwijs.vlaanderen.be/kom-ik-in-aanmerking-voor-een-studietoelage> kan je de voorwaarden nagaan waaraan je moet voldoen om recht te hebben op een studietoelage. Hiervoor kan je natuurlijk ook altijd terecht op de sociale dienst van je onderwijsinstelling en op www.centenvoorstudenten.be.

1.2 Cursussen en andere leermiddelen

Om te kunnen studeren ga je ook cursussen, boeken en andere leermiddelen moeten aankopen. De kosten hiervoor variëren sterk naargelang de opleiding die je volgt. In deze brochure geven we een gemiddelde prijs mee. Voor een masteropleiding zal je gemiddeld 319 euro per jaar moeten neertellen voor je boeken, cursussen, en fotokopieën. Kies je voor een bacheloropleiding dan bedragen deze kosten gemiddeld 279 euro. Afhankelijk van je opleiding zullen deze kosten echter hoger of lager liggen dan dit gemiddelde. Achteraan in deze brochure vind je twee lege tabellen (tabellen 16 en 17) waar je de kosten specifiek voor jouw opleiding kan invullen. Deze kosten kan je best navragen op het studentensecretariaat of de sociale dienst van de instelling waar je studeert.

TABEL 2: GEMIDDELDE JAARLIJKSE KOST VOOR CURSUSSEN EN ANDERE LEERMIDDELEN

	PER JAAR
Masteropleiding	€ 319
Bacheloropleiding	€ 279

BRON: STUDENTENMONITOR VLAANDEREN 2009 (BEDRAGEN GEINDEXEERD NAAR 2015)

1.3 Computer of laptop

Studeren aan het hoger onderwijs kan vandaag de dag niet langer zonder dat je beschikt over een eigen computer met internetverbinding. Docenten zetten cursussen of ander lesmateriaal online. Zelf moet je opzoekwerk kunnen doen in databanken, of papers en portfolio's kunnen maken en plaatsen op het digitaal schoolplatform. Ook email verkeer met medestudenten en docenten moet te allen tijde mogelijk zijn. Het gebruik van een openbare computer is hiervoor vaak ontoereikend omwille van de beperkte openingsuren van de bibliotheek, het beperkt aantal vrije computers, de te drukke omgeving,....

Daarom behoort een eigen computer of laptop² met internetverbinding tot de strikte studiekosten. We rekenen hierbij eveneens de kostprijs van externe gegevensdragers (USB-stick, CD-roms).

Een eigen printer daarentegen is vaak niet noodzakelijk. Alle hogescholen en universiteiten bieden jou en je medestudenten de mogelijkheid om ter plaatse documenten af te drukken. Hiervoor mag je rekenen op een kostprijs van ongeveer 40 euro per jaar.

Een internetabonnement wordt niet mee opgenomen in de strikte onderwijskosten. Voor pendelstudenten gaan we ervan uit dat internet thuis al aanwezig is; kotstudenten betalen dit meestal samen met de maandelijkse verbruikerskosten (zie 2.2 Huisvesting).

TABEL 3: GEMIDDELDE KOST VOOR EEN COMPUTER EN TOEBEHOREN

	AANKOOPPRIJS	PRIJS PER JAAR
Computer	€ 599	€ 120
USB-stick	€ 8	€ 4
Printbudget		€ 40
Cd-RW 10 stuks		€ 11

BRON: VAN THIELEN, DEFLANDRE, BALDEWIJNS, BOECKX, LEYSENS, CASMAN, STORMS & VAN DEN BOSCH (2010) (BEDRAGEN GEÛPDATET NAAR 2015)

² Heel wat onderwijsinstellingen hebben raamcontracten afgesloten met computerfabrikanten. Hierdoor kan je als student goedkoper een computer aanschaffen. Het loont de moeite om dit na te vragen bij jouw onderwijsinstelling.

1.4 Overige strikte studiekosten

Naast een computer met internetaansluiting, de cursussen en het studiegeld zijn er nog een aantal specifieke kosten in functie van de opleiding die je kiest. Het gaat hier over kosten die verband houden met de stage die je tijdens je opleiding moet lopen, een eindwerk dat je moet maken, een studiereis waaraan je verwacht wordt deel te nemen of ateliergeld dat je moet betalen. Deze kosten hoeven zeker niet alle studenten ieder jaar te maken. We geven hieronder de gemiddelde prijs die studenten hieraan spenderen. Omdat deze kosten echter heel sterk afhangen van de opleiding en het studiejaar, doe je er goed aan ook deze kosten op te vragen voor jouw opleiding bij het studentensecretariaat of bij de sociale dienst van de instelling waar je studeert. Je kan deze nadien invullen in de tabellen 16 en 17 achteraan in deze brochure. Deze tabellen laten je toe om een kostenoverzicht te maken op maat van jouw opleiding.

TABEL 4: GEMIDDELDE JAARLIJKSE OVERIGE STUDIEKOSTEN EN % STUDENTEN MET DEZE KOSTEN IN EEN ACADEMIEJAAR

	UNIVERSITEITSSTUDENT	HOGESCHOOLSTUDENT
Studiereis	€ 425	€ 396
% studenten met deze kosten	10%	35%
Stage	€ 279	€ 239
% studenten met deze kosten	10%	30%
Eindwerk	€ 93	€ 106
% studenten met deze kosten	26%	31%
Ateliergeld	€ 173	€ 199
% studenten met deze kosten	2%	13%

BRON: STUDENTENMONITOR VLAANDEREN 2009 (BEDRAGEN GEINDEXEERD NAAR 2015)

2. RUIME STUDIEKOSTEN

Naast de kosten die onlosmakelijk gekoppeld zijn aan de opleiding waarvoor je kiest, houd je best ook rekening met andere noodzakelijke kosten in het kader van je studies. Het gaat hier over de verplaatsingskosten van en naar de campus en huurgelden in het geval je op kot gaat. Misschien moet je ook nog een nieuwe boekentas, pennenzak, bureaulamp, bureaustoel, e.d. aankopen.

2.1 Vervoer van en naar school

Meestal is de universiteit of hogeschool waar je studeert niet gevestigd in de gemeente of stad waar je woont. Het is dan ook noodzakelijk om de kosten voor het vervoer van en naar school als onderwijskosten mee te rekenen. De grootte van deze kost is afhankelijk van het feit of je ervoor kiest om te pendelen of om op kot te gaan.

Pendelstudenten

Als je ervoor kiest om niet op kot te gaan en te pendelen tussen je woonplaats en de campus, dan is vervoer noodzakelijk. Je kan pendelen met de fiets, het openbaar vervoer of met je eigen wagen. In deze brochure geven we de kostprijs van een Buzzy Pazz en treinabonnement en berekenen we eveneens hoeveel een eigen wagen maandelijks kost. De prijs van een Buzzy Pazz is vast en niet afhankelijk van het aantal kilometers dat je moet afleggen. Voor een Buzzy Pazz betaal je 195 euro per jaar. De kost van een treinabonnement daarentegen is natuurlijk afhankelijk van het aantal afgelegde kilometers tussen je woning en de campus. In tabel 16 achteraan in deze brochure kan je jouw exacte mobiliteitskost invullen. Wij berekenen hier ter illustratie de kostprijs van een treinabonnement voor een gemiddeld door Vlaamse pendelstudenten afgelegde afstand van 26 km. Om deze afstand met de trein dagelijks heen en terug te overbruggen moet je 178 euro per jaar neertellen.

De kostprijs van een eigen auto hangt af van het feit of je rijdt met een nieuwe of tweedehandse wagen. Ook de grootte van de auto, het type motor, het verbruik, ... bepalen mee de kostprijs. In deze brochure berekenen we de kosten van een compacte tweedehandse wagen met dieselmotor waarmee 10.000 km per jaar wordt afgelegd.

TABEL 5: VERVOERSKOST PENDELSTUDENTEN

	AANKOOPPRIJS	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Tweedehandswagen:			
Aankoop wagen (netto)	€ 4.990	€ 998	€ 83
Verzekering		€ 618	€ 52
Wegenbelasting		€ 200	€ 17
Onderhoud en reparatie		€ 330	€ 28
Diesel		€ 754	€ 63
Buzzy Pazz De Lijn ³		€ 195	€ 16
Treinabonnement		€ 178	€ 15

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATET NAAR 2015

3

Vaak kan het echter goedkoper omdat heel wat gemeenten een derdebetalersysteem toepassen. Zie hiervoor: <https://www.delijn.be/nl/vervoerbewijzen/kortingen/gratis-reizen/derde-betalersstelsel-gratis.html>

Kotstudenten

Als je op kot gaat, kies je meestal een kamer of studio dicht bij de campus. Zo kun je tijdens de lesdagen te voet of met de fiets naar school. Als je de weekends thuis doorbrengt, moet je ook nog de uitgaven voor het openbaar vervoer meetellen. In deze brochure brachten we volgende kosten mee in rekening om het mobiliteitsbudget van een kotstudent te bepalen: de uitgaven voor een tweedehands fiets⁴ met fietsslot, fietstas, reparatieset en fietspomp en 10 campuskaarten van de NMBS (waarmee 50 keer een heen-en terugreis op een vast traject tussen twee Belgische stations kan worden afgelegd). De kostprijs voor een campuskaart is afhankelijk van de afstand tussen je woonplaats en je kot. Hier is de prijs berekend voor een gemiddelde afstand van 60 km tussen woonplaats en kot.

TABEL 6: VERVOERSKOST KOTSTUDENTEN

	AANKOOPPRIJS	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Tweedehandsfiets met toebehoren	€ 144	€ 39	€ 3
Onderhoud fiets	-	€ 22	€ 2
10 Campuskaarten NMBS	-	€ 114	€ 10

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATEERD NAAR 2015

2.2 Huisvesting

Pendelstudenten

Ben je pendelstudent, dan heb je ogenschijnlijk geen huisvestingskosten. Doch, wanneer je ouders een woning huren of nog een hypotheek afbetalen, dan zullen ze maandelijks een hogere som moeten betalen voor de extra ruimte (slaapkamer) die jij nodig hebt. In tabel 12 berekenen we deze huisvestingskosten onder de categorie leefkosten.

⁴ Heel wat steden en onderwijsinstellingen voorzien vandaag de dag de mogelijkheid om een fiets te huren. Vraag zeker eens na bij jouw instelling en kijk op de website van de stad waar je school loopt of dit het geval is en tegen welke tarieven dit kan.

Kotstudenten

Als je op kot gaat, kan je kiezen voor een kamer, een studio bij particulieren of voor een kamer in een studentenhome. Bij een kamer maken het sanitair en de kookgelegenheid meestal deel uit van de gemeenschappelijke ruimten. Een studio daarentegen beschikt wel over een eigen bad of douche, wc en kookgelegenheid. Een kamer in een studentenhome is vaak goedkoper dan een privé kot omdat deze kamers door de overheid gesubsidieerd worden.

De gemiddelde maandprijs voor een privé kamer met een lavabo met warm en koud water bedraagt 342 euro. Vandaag de dag worden de meeste koten verhuurd voor een periode van 12 maanden. De gemiddelde huurprijs van een studio wordt niet in deze brochure opgenomen maar ligt logischerwijze hoger. De huurprijs zoals in tabel 7 is weergegeven,

omvat geen huurwaarborg. Deze waarborg mag maximum 2 maanden huur bedragen.

Naast de huur voor een kamer moet je als kotstudent ook nog verbruikerskosten betalen voor elektriciteit, gas en internet. Daarnaast tellen we nog diverse kosten voor: kookuitrusting, poetsmateriaal, beddenlinnen, een nachtlampje en wekkerradio en nog enkele spulletjes om het wat gezellig te maken op kot (plant, kaarsjes, lamp, extra stoel).

TABEL 7: HUISVESTINGSKOST KOTSTUDENT

	AANKOOPPRIJS	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Huur kot (12 maanden, incl. kosten)	-	€ 4.098	€ 342
Kookuitrusting	€ 267	€ 49	€ 4
Poetsmateriaal	€ 46	€ 24	€ 2
Beddenlinnen	€ 55	€ 7	€ 1
Gezelligheid	€ 17	€ 6	€ 1

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATEET NAAR 2015

2.3 Overige ruime studiekosten

Naast huisvestings- en mobiliteitskosten ben je na zes jaar secundair onderwijs wellicht toe aan een nieuwe boekentas, pennenzak, lunchbox en thermos. Kotstudenten hebben daarnaast nog een bureaulamp en bureaustoel nodig. Voor pendelstudenten gaan we ervan uit dat deze laatste niet extra moeten worden aangekocht.

TABEL 8: OVERIGE RUIME STUDIEKOSTEN

	AANKOOPPRIJS	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Pendelstudenten			
Boekentas	€ 60	€ 10	€ 1
Lunchbox	€ 6	€ 1	€ 0
2 Isoleerflessen	€ 14	€ 2	€ 0
Kotstudenten			
Boekentas	€ 60	€ 10	€ 1
Bureaustoel	€ 20	€ 4	€ 0
Bureaulamp	€ 10	€ 2	€ 0

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATEET NAAR 2015

3. LEEFKOSTEN

Naast strikte en ruime studiekosten is het kostenplaatje voor een student in het hoger onderwijs pas compleet indien we ook de leefkosten meerekenen. Deze leefkosten hangen niet onmiddellijk samen met de studiekosten, maar eerder met het levensonderhoud van een jong volwassene. Zij omvatten de kosten voor voeding, kleding, gezondheid en persoonlijke verzorging, wonen, mobiliteit, ontspanning en onderhouden van relaties.

3.1 Voeding

Als je pendelt, kan je thuis warm eten. Kotstudenten moeten door de week zelf instaan voor het aankopen en bereiden van hun maaltijden. De meeste universiteiten en hogescholen hebben ook een studentenrestaurant waar je voor een gemiddelde prijs van 5,13 euro een dagschotel kan eten.

Wij berekenden dat pendelstudenten minimaal 5,4 euro⁵ nodig hebben om dagelijks thuis te kunnen genieten van drie gezonde en evenwichtige maaltijden en enkele gezonde tussendoortjes. Kotstudenten hebben iets meer nodig om op weekdagen zelf hun potje te koken en tijdens de blok- en de examenperiode in het studentenrestaurant te kunnen gaan eten. Dit kost hen minimaal 6,2 euro per dag⁵.

TABEL 9: VOEDING

	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Kotstudent	€ 2.090	€ 174
Pendelstudent	€ 1.866	€ 156

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATET NAAR 2015

3.2 Kleding

Het maandelijkse prijskaartje voor kleding en schoenen berekenden we op basis van een kledingskorf die door studenten werd samengesteld en aangekocht in ketens als H&M, C&A en Brantano. In onderstaande tabel vermelden we het hiervoor noodzakelijke jaarlijkse en maandelijkse budget.

TABEL 10: KLEDING

	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Kleding en schoenen	€ 485	€ 40

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATET NAAR 2015

3.3 Gezondheid en persoonlijke verzorging

De kosten die verband houden met je gezondheid en de dagelijkse hygiëne verschillen nauwelijks voor kot- en pendelstudenten. Indien je in goede gezondheid verkeert, geen orthodontie, geen bril of contactlenzen nodig hebt, dan moet je hiervoor maandelijkse 28 euro voorzien. Voor kotstudenten tellen we hier bovenop nog de kosten voor een beperkte huisapotheek.

TABEL 11: GEZONDHEID EN PERSOONLIJKE VERZORGING

	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Pendelstudenten	€ 337	€ 28
Kotstudenten	€ 382	€ 32

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATET NAAR 2015

3.4 Wonen

Indien je als jong volwassene inwoont (voltijds of enkel tijdens het weekend) bij je ouders, heb je in principe geen huisvestingskosten te betalen. Doch, wanneer je ouders een woning huren of nog een hypotheek afbetalen, dan zullen ze maandelijks een hogere som moeten betalen voor de extra ruimte (slaapkamer) die jij nodig hebt. In tabel 12 berekenen we de huisvestingskosten die je ouders dus jaarlijks extra betalen voor jou en dit door het verschil te maken in de mediane huur van een kwaliteitsvolle Vlaamse woning met één en met twee slaapkamers. Op dezelfde manier berekenen we de verbruikerskosten voor gas, water en elektriciteit. Daarbovenop tellen we nog de extra kosten voor de slaapkamermeubels en het beddenlinnen dat jij nodig hebt.

TABEL 12: WOONKOST

	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Huurder		
Huur woning	€ 303	€ 25
Verbruikerskosten	€ 410	€ 34
Onderhoud	€ 56	€ 5
Bed en toebehoren	€ 22	€ 2

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATEERD NAAR 2015

3.5 Ontspanning en onderhouden van relaties

De boog kan niet altijd gespannen staan. Op tijd en stond ontspannen kan veel deugd doen. Om te bepalen hoeveel geld studenten hiervoor minimaal nodig hebben, organiseerden we groepsgesprekken met pendel- en kotstudenten in het hoger onderwijs. Dit resulteerde in een prijskaartje van 136 euro per jaar om samen met de familie een aantal uitstappen, een midweek of een binnenlandse reis te maken. 347 euro per jaar om van cultuur te kunnen genieten en lid te kunnen zijn van een vereniging en aan de activiteiten hiervan te kunnen deelnemen. 19 euro per jaar om te kunnen sporten. Op de meeste campussen kan je een sportsticker of sportkaart kopen tegen gemiddeld 19 euro per jaar. Hiermee kan je dan genieten van een ruime waaier aan sportmogelijkheden.

Verder voorzien we nog 113 euro zakgeld per maand waarmee je kan uitgaan, een gsm-kaart kopen, een broodje uithalen, een magazine kopen, enz. Heb je meer nodig, dan kan je dit bekostigen met het geld dat je verdient door weekend- of vakantiewerk te doen.

Daarnaast rekenen we een kost van 10 euro per jaar om in een openbare bibliotheek boeken, cd's of films te kunnen huren. Als student kan je verder gratis gebruik maken van de verschillende bibliotheken verbonden aan je hogeschool of universiteit.

Ook voor het onderhouden van je relaties (kopen van een cadeautje, wenskaarten versturen en het aanschaffen van een GSM) alsook voor het vieren van feesten in familieverband voorzien we een minimaal budget.

Tot slot berekenen we de kosten voor het aanschaffen van een identiteitskaart en het ophalen van afval.

TABEL 13: ONTSPANNING EN ONDERHOUDEN VAN RELATIES

	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Gezinsuitstap en/of reisbudget	€ 136	€ 11
Sportkaart	€ 19	€ 2
Deelname aan het verenigings- leven en cultuur	€ 347	€ 29
Zakgeld	€ 1.356	€ 113
Bibliotheek	€ 10	€ 1
Onderhouden van relaties (cadeaus, wenskaarten, GSM)	€ 288	€ 24
Burgerverplichtingen	€ 24	€ 2

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATEERD NAAR 2015

3.6 Mobiliteit

Een laatste kost die we in rekening brengen bij de leefkosten van studenten, betreft de mobiliteit. Jongeren verplaatsen zich immers niet alleen om naar school te gaan. In dit mobiliteitsbudget berekenen we daarom de kosten voor het aanschaffen en onderhouden van een fiets alsook een Buzzy Pazz en een Go Pass 10.

TABEL 14: MOBILITEIT

	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Fiets en onderhoud fiets	€ 59	€ 5
Buzzy Pazz De Lijn ⁶	€ 195	€ 16
Go Pass 10	€ 51	€ 4

BRON: VAN THIELEN, E.A. (2010), GEÛPDATEERD NAAR 2015

⁶ Vaak kan het echter goedkoper omdat heel wat gemeenten een derdebetalersysteem toepassen. Zie hiervoor: <https://www.delijn.be/nl/vervoerbewijzen/kortingen/gratis-reizen/derde-betalersysteem-gratis.html>

4. OVERZICHT TOTALE KOSTEN PER JAAR

TABEL 15: TOTALE KOST PER JAAR VOOR EEN VERDER STUDERENDE JONGERE

Directe studiekosten	Kot	Pendel
Inschrijvingsgeld		
Beurstarief	€ 105	€ 105
Bijna-beurstarief	€ 470	€ 470
Niet-beurstarief	€ 890	€ 890
Cursussen en studieboeken *	€ 279	€ 279
Computer	€ 175	€ 175
Overige studiekosten *	€ 269	€ 269
Totaal directe studiekosten		
Beurs	€ 828	€ 828
Bijna-beurs	€ 1.193	€ 1.193
Niet-beurs	€ 1.613	€ 1.613
Indirecte studiekosten	Kot	Pendel
Vervoerskosten **	€ 174	€ 178
Huisvestingskosten	€ 4.184	-
Overige studiekosten	€ 16	€ 13
Totaal indirecte studiekosten	€ 4.375	€ 191
Leefkosten	Kot	Pendel
Voeding	€ 2.090	€ 1.866
kleding	€ 485	€ 485
Gezondheid en persoonlijke verzorging	€ 382	€ 337
Huur woning ***	€ 791	€ 791
Onstpanning	€ 2.179	€ 2.179
Mobiliteit	€ 305	€ 305
Totaal Leefkosten	€ 6.232	€ 5.963
Algemeen totaal	Kot	Pendel
Beurs	€ 11.435	€ 6.983
Bijna-beurs	€ 11.800	€ 7.348
Niet-beurs	€ 12.220	€ 7.768
Totaal Studiekosten		
Beurs	€ 5.203	€ 1.019
Bijna - beurs	€ 5.568	€ 1.384
Niet - beurs	€ 5.988	€ 1.804

Heb je het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen, dan kan je hiervoor altijd terecht bij de sociale dienst van je studentenvoorziening. Je kan er terecht met financiële problemen, met vragen over je statuut en met kleine of grote studentenzorgen. Je vraag zal er discreet worden behandeld, rekening houdend met je specifieke situatie.

Raadpleeg de website www.centenvoorstudenten.be voor meer informatie en concrete contactgegevens (klik op 'Partners').

* *Prijzen zijn berekend op studiekosten hogeschool student.*

Student aan universiteit: cursussen en studieboeken + € 40, overige studiekosten - € 171 per jaar.

** *Pendelstudent komt met eigen wagen: + € 2.722 per jaar; heeft Buzzy Pazz van de lijn + € 17 per jaar.*

*** *Woonkosten : extra uitgaven voor huishuur en verbruikerskosten verbonden aan de aanwezigheid van jongere in huis.*

5. PERSOONLIJKE KOSTENTABEL

TABEL 16: IK BEN EEN PENDELSTUDENT

Directe studiekosten	AANKOOPPRIJS	PRIJS PER JAAR	PRIJS PER MAAND
Inschrijvingsgeld
Cursussen
Computer
USB-stick
Printbudget
CD-RW
Studiereis
Stage
Eindwerk
Ateliërgeld
Indirecte studiekosten			
Eigen wagen			
Aankoop wagen
Verzekering
Wegenbelasting
Onderhoud en reparatie
Brandstof
Openbaar vervoer
Overige kosten zoals boekentas, lunchbox, isoleerfles
Totaal

TABEL 17: IK ZIT OP KOT

Directe studiekosten	<i>AANKOOPPRIJS</i>	<i>PRIJS PER JAAR</i>	<i>PRIJS PER MAAND</i>
Inschrijvingsgeld
Cursussen
Computer
USB-stick
Printbudget
CD-RW
Studiereis
Stage
Eindwerk
Ateliërgeld
Indirecte studiekosten			
Tweedehandsfiets met toebehoren			
Onderhoud fiets
Openbaar vervoer
Huur kot
Verbruikerskosten kot
Kotuitrusting
Overige kosten zoals boekentas, lunchbox, isoleerfles
Totaal

6. LITERATUUROPGAVE

Storms, B., & Van den Bosch, K. (2009). *Wat heeft een gezin minimaal nodig? Een budgetstandaard voor Vlaanderen*, Leuven: Acco.

Van Thielen, L., Deflandre, D., Baldewijns, K., Boeckx, H., Leysens, G., Casman M.-T., Storms, B., Van den Bosch, K., (2010), *Minibudget. Wat hebben gezinnen nodig om menswaardig te leven in België?* Onderzoek gefinancierd door Federaal Wetenschapsbeleid in opdracht van de POD MI, Antwerpen: Centrum voor Sociaal Beleid.

Wartenbergh, F., Brukx, D., Van den Broek, A., Jacobs, J., Pass, J., Hogeling, L., & van Klinger, M. (2009). *Studentenmonitor Vlaanderen 2009. Socio-economische kenmerken van studenten in het hoger onderwijs*, Research Ned Nijmegen in opdracht van Vlaams Departement van Onderwijs en Vorming.

7. LINKS

www.cebud.be

www.centenvoorstudenten.be

www.ond.vlaanderen.be

www.studietoelagen.be

www.delijn.be

www.nmbs.be

NOTA'S

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.

NOTA'S

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.

NOTA'S

A series of 20 horizontal dotted lines for writing notes.

Binnenkort ga je verder studeren of misschien ben je al begonnen met je studies. De overstap van het middelbaar naar het hoger onderwijs is niet evident en je moet veel keuzes maken. Eén factor die vaak meespeelt bij het nemen van beslissingen is het kostenplaatje. In deze brochure krijgen jij en je ouders een overzicht van de kosten die je minimaal moet maken om verder te studeren.